
Οπτική Καταγραφή Μουσικοχορευτικών Δρώμενων και Επιτόπια Έρευνα: Αναλυτικές και Εμπειρικές Θεωρήσεις με Αφορμή μια Συλλογή Εθνογραφικών Φωτογραφιών

Πουλάκης Ν., Χαραλαμποπούλου Κ.

Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περίληψη

Στο άρθρο αυτό πραγματοποιείται μια συνοπτική αναδρομή στην ιστορία της εθνογραφικής φωτογραφίας και εξηγείται η σχέση της με την εθνογραφική καταγραφή στο πεδίο. Στόχος του άρθρου είναι η μελέτη της λειτουργίας της φωτογραφίας κατά την επιτόπια έρευνα, μέσα από τη διερεύνηση ειδικότερων ζητημάτων αντικειμενικότητας και υποκειμενικότητας της οπτικής αποτύπωσης ως ερευνητικού εργαλείου, της χρήσης της εθνογραφικής φωτογραφίας στο πλαίσιο καταγραφής επιτελεστικών πρακτικών ενός μουσικοχορευτικού δρώμενου, καθώς και της σύνδεσής της με τη συλλογική μνήμη και την ιστορική αναπαράσταση. Μεθοδολογικά, η μελέτη στηρίζεται στην κριτική ανάλυση παραδειγμάτων από το αρχείο της ανθρωπολόγου του χορού Ρένας Λουτζάκη, συνδυαστικά με μια συνέντευξη της ερευνήτριας, στην προσπάθεια να αναδειχθεί παράλληλα και ο δικός της σχολιασμός. Τα συμπεράσματα του άρθρου τονίζουν την ανάγκη για εμπλουτισμό της ερμηνευτικής αποκωδικοποίησης των εθνογραφικών φωτογραφιών μέσα από συνεχή αναστοχασμό και συζήτηση με τον ανθρωπολόγο και τα ερευνητικά του υποκείμενα. Με τον τρόπο αυτό, το φωτογραφικό υλικό λειτουργεί τόσο ως αποδεικτικό στοιχείο της έρευνας όσο και ως μέσο που μπορεί να αναπαραστήσει διαστάσεις του υπό μελέτη πεδίου, διεγείροντας τη μνήμη και τη φαντασία.

Λέξεις-κλειδιά: χορευτική επιτέλεση, φωτογραφία, εθνογραφία, επιτόπια έρευνα, καταγραφή